

LETERME I: EURO-PARTICIPATIEDWANG

door Peter Van de Ven

Zwarte donderdag in België op 20 maart 2008: de nieuwe federale regering van Yves Leterme legt de eed af en gaat van start. De portefeuilles zijn verdeeld, er is een regeerakkoord voor Leterme I, en dus is er een garantie op een eenmalige uitvoering van smakeloos theater in het federaal parlement: de vertoning van parlementaire schijn-debatten kan beginnen.

Verschillende politici uit meerderheid en oppositie gaan spreken terwijl niemand luistert, als de parlementsleden al aanwezig zijn of niet even het toilet bezoeken. Na al het geleuter over de hoofden heen en oraties tegen de muren, wacht de leden van de meerderheid een zware taak. Zij hebben namelijk van hun voorzitter een briefje meegekregen waarop staat op welk ogenblik ze op welk knopje moeten drukken. Nadat de parlementsleden deze taak dank zij hun verbluffend concentratievermogen naar behoren zullen vervuld hebben, heeft Leterme I het vertrouwen van het Parlement.

Men zegt soms dat 60% van de wetten die op een Belgisch burger van toepassing zijn, tot de Europese wetgeving behoren. De overige 40% worden door de nationale overheden op bijzondere aanvraag van datzelfde Europa ontwikkeld en ingevoerd. Daarom is het nuttig de regeerverklaring van Leterme I tegen het licht te houden van het groeiend Euro-chauvinisme, dat ons opgedrongen wordt met berichten over presidenten voor een Verenigde Staten van Europa, interculturele projecten ter bevordering van de Europese identiteit, maar vooral in het Europese activeringsbeleid en bijhorende Euro-gezondheidsfascisme.

Het Euro-Flamenco-regeerakkoord van Leterme I is even “sociaal” als het “sociaal gevoel” van een beul die zijn slachtoffers in leven wil houden zo lang hij er nog niet alles heeft uitgeperst. De “Shop until you drop-economie” met bijhorende arbeidsplicht blijft de pijler bij uitstek van het beleid, en het recht op privéleven komt verder in gevaar. Er hangen tegelijk een paneuropese Habsburgse- en een guldensporenstank aan het regeerakkoord van Leterme I.

De burgers worden onderworpen aan soort dubbele predestinatieleer: één wat hun identiteit betreft, en één met betrekking tot de invulling van hun levenswijze en levensloop. Europa bepaalt wie u bent en hoe u uw leven “moet” leiden, tot in onaanvaardbare details.

Laat ons enkele passages uit de regeerverklaring van naderbij bekijken.

1. “De Weg van Werk”

Het klinkt bijna Oosters en concurrentie voor Fritjof Capra: “*De tao van de arbeidsmarkt*”, maar het is het helemaal niet. Leterme I betekent dat uw privéleven niet meer veilig is.

> [Ze wil de mensen die achterblijven meentrekken](#)

“Meetrekken” betekent dwang, en dus het opdringen van een levensstijl die door de betrokken burger niet gewenst is. Verder: “meetrekken”, maar *waar naartoe?* Naar een leven dat zo onvervullend is dat de betrokkenen de zinloosheid van het hun opgedrongen bestaan nauwelijks nog kunnen dragen? Leterme I zal een ploeg van betutteling en “keurigheid” worden, een regering die elk respect voor menselijke zelfbeschikking mist.

> *De essentiële weg naar de versteviging en aanpassing van ons sociaaleconomisch model is de weg van werk. Het scheppen van kwaliteitsvolle arbeidsplaatsen, het bevorderen van ondernemerschap en het verhogen van de werkgelegenheidsgraad zijn een conditio sine qua non voor de opvang van de vergrijzing, de vrijwaring van de sociale bescherming, de versterking van de koopkracht, de ondersteuning van de gezinnen, de bestrijding van de armoede en de beheersing van de overheidsfinanciën. (...) het optrekken van onze werkgelegenheidsgraad tot het Europese gemiddelde.*

Leterme I wil zich toeleggen op de uitvoering van het door Europa gedicteerde activeringsbeleid. Arbeid wordt hierbij gelijkgesteld met de verkoop van arbeidsuren op de arbeidsmarkt. Wie zijn eigen tuin aanlegt, verricht in deze Euro-logica geen arbeid, wie betaald met dienstencheques de tuin van zijn buurman aanlegt, is “aan het werk”. Een activeringsbeleid is dus niets minder dan een beleid dat de burgers wil dwingen hun arbeid te verkopen, een soort “arbeids-ontteigening”, dat de burgers wil dwingen om te participeren aan de arbeidsmarkt. Het leven buiten deze participatiegemeenschap wordt door Leterme I geacht zinloos en waardeloos te zijn.

> *...ze rekent daarbij ook op hun positieve medewerking bij het uitvoeren van de genomen beslissingen.*

Doelwit van deze zin zijn de vakbonden die verzocht worden kritiekloos, braaf en slaafs de beslissingen van de regering te volgen

> *De regering zal het activeringsbeleid evalueren en lessen uit deze evaluatie trekken teneinde de begeleiding van de werkzoekenden in het kader van een opgevoerde opvolging te verbeteren. Hiertoe zal de regering het samenwerkingsakkoord van 30 april 2004 met de Gewesten betreffende de actieve begeleiding en opvolging van werklozen actualiseren.(...)De regering stelt vast dat in ons land de werkloosheidsuitkeringen in het begin van de periode te laag zijn en dat het systeem daarentegen te weinig aanzet om actief een job te zoeken.*

De regering neemt zich dus voor een heksenjacht op werklozen te organiseren. Maar wat zijn “werklozen”? Zijn dat mensen die een uitkering ontvangen of zijn dat mensen die niet participeren op de arbeidsmarkt? In de Euro-mentaliteit van Leterme I bestaat er geen onderscheid tussen een thuiswerkende ouder en een ontslagen werknemer: geen van beiden wordt het recht toegekend op niet-participatie aan de arbeidsmarkt. En wat betekent in dat verband “in samenwerking met de Gewesten”?

> *De regering wil dat de burgers opleiding, werk en gezin beter kunnen combineren en bovendien langer actief kunnen blijven.(...) In overleg met de Gemeenschappen, de sociale partners en de federaties, zal de regering eerste stappen doen naar een verbetering van het statuut van de onthaalouders.*

Onthaalouders zijn meer dan ooit noodzakelijk, want iedereen wordt geacht om te participeren aan de arbeidsmarkt, “gaan werken” heeft de status van burgerplicht

gekregen, en persoonlijke ambitie is uit den boze: een burger is alleen waardevol als hij *in het prentje past*. Letterme I puilt uit van het gemeenschaps-opportunisme: menselijke waardigheid wordt herleid tot communitaristische bruikbaarheid.

> *De regering zal bijzondere aandacht hebben voor de ondervertegenwoordigde groepen op de arbeidsmarkt (jongeren, vrouwen, allochtonen, oudere werknemers, personen met een handicap) en zal voor die personen de toegang tot de arbeidsmarkt vergemakkelijken.*

Nogmaals een bevestiging van de economische participatiedwang. Waarom vindt Europa die zo belangrijk? Hoe meer werknemers, hoe lager de loonkost. Hoe meer uitbetaalde lonen, hoe hoger de consumptie. Hoe meer consumptiedwang, hoe meer ontsparen en kreditering, dwz hoe groter de macht van de overheid en van de industriële grootmachten over het steeds meer machteloze en geatomiseerde mens.

Atomisering van de samenleving is het complete tegendeel van individualisering. Atomisering betekent relationele armoede, machteloosheid en verlies aan menselijke waardigheid, individualisering staat voor zelfstandigheid, verantwoordelijkheid en sociaal kapitaal. Atomisering, communitarisme en totalitarisme gaan samen omdat ze een betekenisloos, waardeloos en op zichzelf teruggeworpen menselijk-atoom vooronderstellen, omdat ze de authentieke menselijke zelfbeschikking miskennen.

2. Loopbaanrekening

> *De regering zal aan de sociale partners vragen de mogelijkheid te onderzoeken om een systeem van “loopbaanrekening” op te zetten,(...) een loopbaan van 43 jaar.*

De Euro-participatiedwang bepaalt dus dat ieder burger verplicht is 43 jaar werkuren te verkopen aan de industriële grootmachten. Dat principe is richtinggevend voor het beleid, ook voor het gezondheidsbeleid, zoals verder nog zal blijken. De burger zou een beetje keuze krijgen over de spreiding van die 43 dwangarbeid, maar niet over de verloning ervan, noch over de uur- of weekbelasting van die verplichte arbeidsonteigening. Arbeid wordt niet langer gezien als ambitie, maar als de bijdrage. Zoals burgers politiek verworden zijn tot stemvee, zo zijn ze op de arbeidsmarkt herleid tot economisch kanonnenvlees.

> *Daarnaast wenst de regering inspanningen te doen met het oog op een veralgemeende uitbouw van de tweede pijler en wenst zij de ontwikkeling van de derde pijler te bevorderen. De regering zal, in overleg met de sociale partners, een Nationale Conferentie voor de Pensioenen lanceren, met als doel ons pensioenstelsel te hervormen en te versterken,...*

Waardoor de principiële afwezigheid van zelfbepaling en inspraak van de burgers nogmaals bevestigd wordt. De Euro-overheid stippelt hun leven voor hen uit. Het moge duidelijk zijn: het concept “loopbaanrekening” is een leugen die eerder betuttelt dan zelfbeschikking toelaat, die in de eerste plaats de pensioenleeftijd en de werkdruk zal verhogen.

3. Gezondheidszorg

> *De principes van keuzevrijheid van de patiënt, en diagnostische en therapeutische vrijheid, binnen het kader van “evidence-based medicine” blijven gewaarborgd.*

Therapeutische vrijheid binnen de “evidence-based medicine” is natuurlijk een contradictio in terminis, die de machtsstrijd binnen de farmaceutische en de geneeskundige sector maskeert. Vele “alternatieve” therapieën leggen de nadruk op zelfzorg, rust en ruime genezingsstijd, en die passen niet bij de permanente-beschikkingsideologie van het Europese arbeidsmarktbeleid.

Zelfbeschikking is de belangrijkste pijler van gezondheid, maar juist die zelfbeschikking wordt verworpen door Letermes I en door Europa. Vandaar de nadruk op de instant-klaar-pil, beter bekend als de cultus van de “*werkzame bestanddelen*”. Ook het aanwenden van “evidence-based”-geneesmiddelen is een vorm van consumeren en van “economisch-participeren”, terwijl een week deugddoende rust dat niet is.

> *De regering zal, binnen haar bevoegdheden, verder een voluntaristisch beleid blijven voeren inzake de strijd tegen verslaving (alcohol, tabak en drugs, psychoactieve geneesmiddelen, enz.) en het verslaafd gedrag (afhankelijkheid van internet, van spellen, enz.), gericht op informatie, risicovermindering, behandeling en repressie.*

Leterme I neemt zich dus voor om het **gezondheidsfascisme van Europa** te onderschrijven. De industriële grootmachten verwachten van ieder burger dat ze gedurende 43 jaar gezond economisch-kanonnenvlees spelen, dus is ziek worden een nieuwe “zonde”, en risicogedrag een “doodzonde”. De Europese Commissie wil zelfs de doden activeren voor de arbeidsmarkt, want zij wil “voortijdige” sterfgevallen voorkomen. Nochtans is duidelijk dat die niets kosten aan de sociale zekerheid. De enige reden is dat niemand mag sterven voor hij voldoende economisch uitgebuit en uitgeperst is. Veel cynischer kan men het niet bedenken.

4. Een “Interculturele Statengeneraal”

> *In het kader van de uitbouw van een open en verdraagzame samenleving, bevordert de regering het respect voor onze gemeenschappelijke democratische waarden en zal ze de “staten-generaal van de interculturele diversiteit” organiseren, bestaande uit het geheel van de betrokken vertegenwoordigers en belast met het formuleren van aanbevelingen aan de regering met het oog op de versterking van een maatschappij gebaseerd op diversiteit, eerbied voor culturele eigenheden, niet-discriminatie, inschakeling en het delen van gemeenschappelijke waarden.*

Niet alleen ongezondheid kan de arbeidsmarkt remmen, maar ook “burenruzies” zijn energieverlies voor de Europese machten. En ook Euro-scepticisme wordt als economisch schadelijk gezien. Vandaar dat 2008 tot Europees Intercultureel jaar werd uitgeroepen, ter bevordering van wederzijds begrip en tevens ter opbouw van een Europese identiteit, ter promotie van Euro-chauvinisme.

De nieuwe Euro-chauvinisten moeten uiteindelijk de Euro-sceptici verdringen en van de nieuwe president van de VSE-in-opbouw een cult-figuur maken, een soort “politieke-Elvis van Europa” zeg maar.

5. Participatieve democratie

> *Tijdens de regeerperiode zal de regering een formeel partnerschap met het middenveld uitbouwen in de vorm van een charter dat de rol van het middenveld, de autonomie van de verenigingen, de versterking van de participatieve democratie, de aanmoediging van*

*vrijwilligerswerk en de rol van het verenigingsleven in de dienstverlening aan de burger erkent.(...) De regering legt de nadruk op de inspraak van de burgers in het politieke gebeuren door het gebruik van **nieuwe participatieve methoden te bevorderen, in het bijzonder burgerpanels en online openbare raadplegingen. De rol van de federale bemiddelaars wordt versterkt zodat de instellingen beter rekening houden met hun adviezen en verslagen.***

Leterme I is ook hier bijzonder cynisch om in een toestand waarin er nauwelijks sprake is van representatieve democratie en het land bestuurd wordt door inteelt-particraten, nog maar te gewagen van participatieve democratie.

Alhoewel: participatieve democratie is ook een expressie van communitaristisch denken, van participatie-streven, en zo kadert het dat weer prima in de Euro-participatiedwang.

België wordt dan binnenkort een “participatieve particratie” drijvend op de golven van het inhoudsloos conformisme van wijkraden en burgerbrigades, gestuwd door schijninspraak van “panels” en andere *interactieve flauwe kul*, dit alles weer met *het kweken en kneden* van een Europese identiteit tot doel.

Belangrijk is dat deze zogezegde inspraak, en “interculturele dialoog”, beperkt blijft tot de vertegenwoordigers van allerlei belangenorganisaties, maar geen betrekking heeft op de individuele burger zelf. Participatieve democratie sluit ook aan bij het streven naar locale autonomie, bij defederalisering dus.

6. Veiligheid

*> Mensen willen een veilige en respectvolle samenleving. Het verzekeren van **de veiligheid en een goede werking van het gerecht zijn kerntaken van de federale overheid. De veiligheid van de burger verzekeren, de maatschappij beschermen en waken over eengoede werking van het burgerlijk en het strafrecht zijn kerntaken van de federale overheid.***

Hier komt een confederaliserende staatshervorming om het hoekje kijken. Federale justitie is mogelijk te herleiden tot haar kerntaak, het verzekeren van veiligheid, waardoor de ruimte ontstaat om andere gerechtelijke bevoegdheden te regionaliseren. Het is algemeen bekend dat de Vlaamse-regering-flaminganten een eigen vervolgingsbeleid in functie van de vernederlandsing van het straatbeeld willen.

Ook wordt veiligheid hier herleid tot de afwezigheid van straatgeweld, de meest enge invulling die men aan het begrip kan geven. Veiligheid zou best staan voor de zekerheid dat ieder een gerespecteerde ruimte heeft tot zelfontplooiing, tot zelfstandig ontwikkeling en dus ook tot fysieke integriteit, maar het is juist die menselijke autonomie die door Europa, en in navolging daarvan door Leterme I, als onwenselijk wordt beschouwd. Overheidsbetutteling is nochtans evenzeer of nog meer een vorm van onveiligheid dan occasioneel straatgeweld.

7. Globalisering

*> De globalisering schept kansen, maar ze scherpt tevens de **internationale concurrentie aan en brengt bij veel mensen onzekerheid teweeg.***

Een *apocalyptische dreiging* dient om de participatiedwang te verantwoorden. “*Iedereen moet mee*”, want anders wacht de algemene ondergang. En wie dat niet gelooft (letterlijk: het is een seculiere religie), maakt men wel wat anders wijs. Een fabeltje over vergrijzing of zo, *zo lang het doembeeld van de naderende ondergang maar overeind blijft*. En dus besloot Yves Leterme in het Parlement zijn regeerverklaring: “*Als we daar de moed hebben daar samen naar te streven, daar samen en solidair voor te werken, daar samen voor te strijden, dan wordt wat onmogelijk lijkt mogelijk.*” Alles, zelfs het vermijden van de apocalyps, zo lang “iedereen meedoet”.

> *De concurrentiepositie van onze ondernemingen moet gewaarborgd zijn. De federale regering zal er, in overleg met de sociale partners, over waken dat de loonkosten, via de toepassing van de wet op het concurrentievermogen en een vermindering van de werkgeversbijdragen, gunstiger verloopt dan die van onze voornaamste handelspartners.*

Zoals reeds gezegd: de participatiedwang is er om de loonkosten te verlagen, de “sociale partners” mogen “ja-knikken”.

> *In een open en tolerante samenleving is er plaats voor mensen met een verschillende cultuur. De regering beschouwt het als haar opdracht om van diversiteit een succes te maken.*

Zie hoger: burenruzies zijn “*slecht voor economie en voor jobs*”, cultuurrelativisme is de norm.

> *Daartoe zal ze een humaan, evenwichtig en kordaat migratiebeleid voeren, rekening houdend met het integratie- en inburgeringsbeleid van de Gemeenschappen.*

Inburgeringsbeleid is noodzakelijk binnen de Euro-participatiedwang. Om de loonkosten nog verder te drukken wordt migratie aangemoedigd. Maar die mag geen aanleiding geven tot economisch-contraproductieve burenruzies, en ook niet tot verloedering van de Europese identiteit-in-opbouw, en, hier van toepassing, van de “Vlaamse aerd”. Migranten leren vendelzwaaien en worden onderworpen aan territoriale taaldwang: zo lang ze maar hard werken voor weinig geld, verloopt alles naar wens.

8. Milieu

> *Ze zal in samenwerking met de Gewesten een hervorming van de milieufiscaliteit op gang brengen, toegespitst op een evaluatie van het geheel van de huidige maatregelen met het oog op hun verbetering en op de definiëring van een alomvattend gecoördineerd **belastingbeleid** en van andere milieumaatregelen om het gedrag van burgers, bedrijven en publieke overheden te sturen.*

Ook milieuvriendelijkheid is een kwestie van consumptie. Niet het bezit van een ecologisch verantwoorde auto of verwarming is belangrijk, maar de aankoop ervan. En dankzij een veralgemeend gebruik van spaarlampen, zullen de gletsjers weer aanvriezen. Milieu is geen zaak meer van vervuilende industrie, maar van “zondige” consumenten. En zie, weer een reden tot betutteling en culpabilisering als extensie van het *Euro-gezondheidsfascisme*.

9. Europa

> *Hiertoe zal zij waken over de uitvoering van de Lissabonstrategie en zal zij ijveren voor de ontwikkeling van een nauwere samenwerking tussen het economische, sociale, fiscale,*

tewerkstellings- en klimaatbeleid. Zij zal ook waken over de verdere verdieping van de interne markt en het aannemen van een wetgeving over de diensten van algemeen belang, gebaseerd op het Verdrag van Lissabon.

De regering Letermé I zal zich dus tot een gewillig instrument maken van Europese dictaten.

10. “Grote staatshervorming”: stap voor stap?

> Sinds 1970 is het unitaire België, in vijf stappen, omgevormd tot een federale staat met een meerlagig bestuur. Bij elk van die stappen kregen de Gemeenschappen en de Gewesten een grotere autonomie, met het doel het beleid dichter bij de mensen te brengen en op alle beleidsniveaus een beter bestuur mogelijk te maken. De voorbije maanden is het besef gegroeid dat een nieuwe stap in de hervorming van onze instellingen wenselijk is. Het is immers duidelijk geworden dat de huidige bevoegdheidsverdeling en financiering niet afdoende zijn om alle beleidsniveaus in staat te stellen een antwoord te geven op de uitdagingen van morgen. Een nieuwe hervorming van de instellingen moet daarom alle beleidsniveaus versterken. Daarbij moet een nieuw evenwicht worden gezocht tussen de verschillende overheden, zodat ze elkaar beter ondersteunen en doeltreffender met elkaar samenwerken.

Op basis van de werkzaamheden van de Raad van Wijzen hebben verschillende partijen, zowel van de meerderheid als van de oppositie, in de Senaat een voorstel van bijzondere wet ingediend, met maatregelen om de bevoegdheidsverdeling tussen de verschillende beleidsniveaus homogener en coherenter te maken, de werking van de federatie efficiënter te maken en te voorzien in een aangepaste financiering van de federatie en haar entiteiten.

De regering wil dat werk voorzetten en tegen half juli een ontwerp van bijzondere wet indienen om het tot stand brengen van meer homogeniteit en een grotere coherentie van bevoegdheden op ieder beleidsniveau voort te zetten.

Het item van de voorbije maanden, de grote, confederaliserende staatshervorming, wordt maar vaag aangeraakt in de regeerverklaring. Denken dat die daardoor van de baan is, is voorbarig optimisme. Yves Letermé bevestigde dat ze er zou komen “stap voor stap” en Jo Vandeuren, *het algemeen bekend pseudoniem voor “Bart De Wever”*, is co-minister voor Institutionele Hervormingen.

Bovendien beoogt de regeerverklaring het verder zetten van de communautaire afbraakpolitiek van de voorbije 40 jaar. De conclusie is dat het debat over de staatshervorming verschoven is van het podium naar de voor het publiek niet-toegankelijke mufte achterkamertjes van het politiek theater.

En er zijn al een aantal bevoegdheidsoverdrachten afgesproken:
(Bron: De Morgen 25/02/08)

Het eerste pakket bevat vooral de overdracht van een reeks bevoegdheden naar de deelstaten, onder meer inzake economisch en industrieel beleid, huisvestingsbeleid en mobiliteitsbeleid en het landbouwbeleid. Het gaat meer concreet over de huurwet, de Ikea-wet (handelsvestigingen), het Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten, het Participatiefonds, de sociale economie, bepaalde aspecten van het energie- en telecombeleid, het landbouwrampenfonds, de landbouwaspecten van het Belgische interventie- en restitutie bureau. Op vraag van de sp.a werden aan de lijst ook delen van het verkeersreglement toegevoegd.

In dat eerste pakket staan ook een paar maatregelen om de onderlinge samenwerking tussen de verschillende overheden te versterken. Het gaat dan bijvoorbeeld over het afsluiten van een samenwerkingsakkoord over de oprichting van een investeringsdesk. Daarnaast kan de federale regering zich inzake de omzetting van Europese regelgeving in de plaats van de deelstaten stellen indien één van die deelstaten in gebreke blijft.

En ook over wat nog komen moet zijn er contouren getrokken:

De wijzen raakten het daarnaast ook eens over de contouren en de timing van het tweede pakket, de grotere staatshervorming waar de Vlaamse partijen op aandrongen. De regering engageert zich hier om dat tweede pakket tegen midden juli af te ronden. Het parlement zal worden gevraagd om alles al voor het zomerreces goed te keuren.

De onderwerpen van het tweede pakket worden concreet opgesteld. Het gaat onder meer om het arbeidsmarktbeleid, gezondheidsbeleid, gezinsbeleid, ambtenarenzaken, vervolgingsbeleid inzake overtredingen op het vlak van de gewestbevoegdheden en dergelijke meer. Een wijze stelde zondagnacht dat het om een relatief open lijst gaat, maar dat het principe van de solidariteit wel wordt bevestigd.

Algemeen besluit

Door de regering “Leterme I” zullen respect voor privéleven, zelfontplooiing en menselijke autonomie nog meer en meer onder druk komen te staan dan nu al het geval is. De *participatiedwang* en het “*politiek-correcte fascisme*” van de communitaristische logica zullen zich meer laten gelden binnen een veralgemeende **Euro-dorpsmentaliteit**. Leterme I is tegelijk geëist door flaminganten en gedictieerd door Europa.

De Europese connectie is duidelijk:

Panearopa -> Beieren -> Otto von Habsburg -> Leuven -> KUL -> KVHV -> Bart De Wever -> CSU -> Beieren. En ook: Beieren -> Joseph Ratzinger -> KUL -> Wouter Beke -> Bart De Wever -> CSU -> Beieren -> panearopa.

Er is **geen trendbreuk met 40 jaar communautaire afbraakpolitiek**. Zo ziet op zwarte donderdag de afbraakregering “Leterme I”, of de gelijknamige “Afbraakwerken Yves”, het licht in de Belgische geschiedenis. Wat Yves Leterme zelf afbreekt, vernielt hij beter.

Yves Leterme: **topper of flopper?** Het tweede natuurlijk, wie durft het eerste beweren na zoveel maanden geknoei?

Al bij al, geen aantrekkelijk vooruitzicht voor wie belang hecht aan menselijk welzijn.